

full dominical

Església de Menorca

Número 1932 - Any XXXVIII - 16 juny 2019

LA CATEDRAL A LA CIUTAT

300 anys de la Dedicació

† Francesc, Obispo de Menorca

Benvolguts diocesans:

La Catedral no només és centre religiós d'una població, sinó també un important centre de difusió de la cultura, la història, l'art i les tradicions d'un poble. La Catedral, enmig de la ciutat, és signe de la presència de l'Església en el món i configura la seva fisonomia. La nostra Catedral és l'edifici històric més singular de la ciutat que, a més, després de 700 anys segueix tenint el mateix ús pel qual es va crear.

Al voltant de la Catedral es desenvolupen importants esdeveniments de la vida de Menorca. A més d'acollir les eucaristies diocesanes i l'habitual celebració dels misteris centrals de la fe, en ella es viuen festes populars com l'Eucaristia del dia de Sant Antoni, patró de Menorca, o la "Missa de caixers" el dia de Sant Joan. Ens alegra contribuir a la festa del poble, ajudant a descobrir el sentit transcendent que té i donant profunditat espiritual al que es viu.

Al llarg dels segles la nostra Catedral ha estat també un important focus cultural per a Menorca. En la seva llarga història, les catedrals sempre van estar lligades a la cultura. No oblidem que en elles es van formar les escoles catedralícies, que van donar origen a les modernes universitats. També a Menorca la Catedral ha estat un important centre cultural. Molts dels seus canonges han destacat en les ciències i les arts. L'arxiu catedralici, que forma part de l'arxiu

diocesà, és una important font documental que ens permet conèixer millor la nostra història.

Escrivia el Sr. Fernando Martí: "fins a èpoques properes, el poble que no podia gaudir dels béns que prodiga per a tots la nostra civilització actual, trobava doctrina i bellesa en les esglésies catedrals; allà totes les arts belles i sumptuàries es conjugaven harmoniosament en la dedicació a Déu i el perenne ensenyament dels fidels. Retaules i portades, estàtues, pintures i vitralls constituïen la veritable 'bíblia pauperum', on els més rudes aprenien, de manera intuïtiva o mitjançant un ric i adequat simbolisme tot el desenvolupament del sublim misteri de la salvació" (Significado y misterio de la Catedral, p. 7).

La Catedral és també un important centre d'atracció turística, que és visitada cada any per milers de persones que desitgen conèixer la història i l'art d'aquest poble. Seria bo que, quan sortissin de la Catedral, els turistes no tinguessin la sensació d'haver visitat una cosa preciosa del passat, sinó una realitat viva. Amb l'esforç de tots, hem d'ajudar a comprendre el significat espiritual d'aquest temple que alberga una comunitat viva.

La Catedral és, sobretot, la casa de tota l'Església diocesana. No és un centre cultural, tot i que organitza i desenvolupa algunes activitats culturals; no és un museu,

encara que en ella es troben molts elements d'interès històric i artístic; no és un centre d'atracció del turisme, que sumam als que ja té Menorca, tot i que està obert a les persones que ens visiten. És la casa de la comunitat diocesana, una realitat que està viva. És una casa que està habitada, perquè en ella celebra i viu la seva fe la comunitat cristiana.

l'entrevista a...

CLARA CASASNOVAS

Clara Casasnovas (Ciutadella, 1999) és estudiant de Relacions Internacionals a la Universitat Pompeu Fabra (Barcelona) i l'any passat va ser a Palestina com a voluntària en el programa "Iniciativa Por la Paz", en un dels camps de refugiats de Betlem, a través d'"Estiu Solidari" de Càritas de Menorca.

Com recordes el teu dia a dia a Betlem?

-Durant quinze dies els joves palestins, les seves famílies i la parròquia de l'Anunciació de Beit Jala que ens van acollir, van fer de Betlem la nostra casa. Els dies eren molt intensos, sempre acompanyats i acompanyant a persones que ens anaven ensenyant el seu dia a dia, com per exemple refugiats, ancians, discapacitats o fillets. Durant un voluntariat com aquest, t'esforces en viure al màxim l'experiència per intentar no perdre't cap detall, però és també molt necessari aturar-se a reflexionar sobre tot el que ens han ensenyat durant el dia i com aplicar aquests coneixements per fer tot el que estigui al nostre abast per millorar com a persona i societat. **Què creus que et va aportar, com a persona, aquest període?**

-Van ser més o menys dues setmanes d'un creixement personal que no hauria pogut aconseguir d'altra manera. Experiències com aquesta obliguen d'alguna forma a treure la millor versió d'un mateix i a treballar amb ganes per aportar aquest granet d'arena que fa possible un canvi. Consider que he après i he crescut molt, i que ara és el moment de contar tot el que ens van transmetre i ensenyar en cada xerrada, cada somriure i cada silenci, i sobretot aplicar-ho en el meu dia a dia com a jove.

El teu perfil, d'estudiant de Relacions Internacionals, sembla bastant adient per un voluntariat així, però és un requisit dels "Estiu Solidari"?

-Aquest projecte de Càritas pretén motivar als joves a formar part del canvi cap a una societat i a un món millor. No es demana cap requisit ni cap aptitud en especial, simplement el compromís i la inquietud que un voluntari ha de sentir cap aquest canvi, i la consciència de que els joves hi tenim molt a dir a l'hora de crear una societat més justa i solidària.

Era el teu primer voluntariat? Què el va fer diferent?

-Sí. Participar en aquest projecte ha estat la meva primera experiència com a voluntària, i l'oportunitat de participar en el camp de treball a Palestina ha suposat un canvi important a la meva vida, ja que per primera vegada entrava de ple en una realitat totalment diferent de la que estava acostumada, i que ens és incòmoda i desconeguda, per les situacions d'injustícia que es viuen. També el fet que sigui la primera experiència de voluntariat l'ha fet molt especial.

Repetiries?

-Sí, sense cap dubte. Estic molt agraïda d'haver pogut participar d'aquest projecte, d'haver pogut conèixer de primera mà la situació de Palestina i d'haver conegut a totes les persones amb qui he compartit aquest viatge. Tant el voluntariat a Menorca com a Palestina han estat experiències de les quals he après molt i esper continuar aprenent.

la paraula
de Déu

Santíssima Trinitat (S)

Cicle C

Lectura del llibre dels Proverbis 8, 22-31

Això diu la Saviesa de Déu: «De molt abans de començar les seves obres el Senyor m'infantà com a primícia de tot lo que ha fet. He estat configurada des de sempre, des del començament, abans que la terra existís. No hi havia encara els oceans, no existien les fonts d'on brollen les aigües, i jo ja havia nascut. He nascut abans que les muntanyes, abans que fossin plantades les altures; encara no havia fet la terra ni els llacs, ni la massa terrosa dels continents; quan ell instal·lava la volta del cel, jo hi era, quan traçava el cercle de l'horitzó sobre els oceans, quan fixava allà dalt el cobricel dels núvols, quan contenia les fonts de l'oceà, quan posava límits a la mar i l'aigua no desobeeix les seves ordres, quan construïa els fonaments de la terra, jo era al seu costat com un deixeble preferit, feia cada dia les seves delícies, jugava contínuament a la seva presència, jugava per tota la terra, i compartia amb els homes les meves delícies.

Salm Responsorial 8

R: **Senyor, sobirà nostre, que ho és, de gloriós, el vostre nom per tota la terra!**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma 5, 1-5

Germans, ara que ja som justs, com a creients que som, estam amb pau amb Déu, gràcies a Jesucrist, el nostre Senyor. És per ell que la fe ens ha donat entrada en aquesta gràcia que posseïm tan en ferm, i és per ell que tenim la satisfacció d'esperar la glòria de Déu. Encara més: fins i tot enmig de les proves, trobam motiu de satisfacció, perquè sabem que les proves ens fan constants en el sofriment, la constància obté l'aprovació de Déu, l'aprovació de Déu dona esperança, i l'esperança no pot defraudar ningú, després que Déu donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat en els nostres cors el seu amor.

Lectura de l'evangeli segons sant Joan 16, 12-15

En aquell temps Jesús digué als deixebles: «Encara tenc moltes coses per dir-vos, però ara seria per a vosaltres una càrrega massa pesada. Quan vindrà el Defensor, l'Esperit de veritat, vos guiarà cap al coneixement de la veritat sencera, perquè ell no parlarà pel seu compte: dirà tot allò que sentirà dir i us anunciarà lo que ha de venir. Ell em donarà glòria, perquè tot allò que anunciarà, ho haurà rebut d'allò que és meu. Tot allò que és del Pare és meu; per això dic que tot allò que us anunciarà ho rep d'allò que és meu.»

Lectura del libro de los Proverbios 8, 22-31

Esto dice la Sabiduría de Dios: «El Señor me creó al principio de sus tareas, al comienzo de sus obras antiquísimas. En un tiempo remoto fui formada, antes de que la tierra existiera. Antes de los abismos fui engendrada, antes de los manantiales de las aguas. Aún no estaban aplomados los montes, antes de las montañas fui engendrada. No había hecho aún la tierra y la hierba, ni los primeros terrores del orbe. Cuando colocaba los cielos, allí estaba yo; cuando trazaba la bóveda sobre la faz del abismo; cuando sujetaba el cielo en la altura, y fijaba las fuentes abismales; cuando ponía un límite al mar, cuyas aguas no traspasan su mandato; cuando asentaba los cimientos de la tierra, yo estaba junto a él, como arquitecto, y día tras día lo alegraba, todo el tiempo jugaba en su presencia: jugaba con la bola de la tierra, y mis delicias están con los hijos de los hombres.»

Salmo responsorial 8

R: **Señor, dueño nuestro, ¡qué admirable es tu nombre en toda la tierra!**

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos 5, 1-5

Hermanos: Habiendo sido justificados en virtud de la fe, estamos en paz con Dios, por medio de nuestro Señor Jesucristo, por el cual hemos obtenido además por la fe el acceso a esta gracia, en la cual nos encontramos; y nos gloriamos en la esperanza de la gloria de Dios. Más aún, nos gloriamos incluso en las tribulaciones, sabiendo que la tribulación produce paciencia, la paciencia, virtud probada, la virtud probada, esperanza, y la esperanza no defrauda, porque el amor de Dios ha sido derramado en nuestros corazones por el Espíritu Santo que se nos ha dado.

Lectura del santo Evangelio según san Juan 16, 12-15

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Muchas cosas me quedan por deciros, pero no podéis cargar con ellas por ahora; cuando venga él, el Espíritu de la verdad, os guiará hasta la verdad plena. Pues no hablará por cuenta propia, sino que hablará de lo que oye y os comunicará lo que está por venir. Él me glorificará, porque recibirá de lo mío y os lo anunciará. Todo lo que tiene el Padre es mío. Por eso os he dicho que recibirá y tomará de lo mío y os lo anunciará.»

evangeli i vida

En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant

Vicent Llabrés

Avui, com un colofó al temps Pasqual, la litúrgia ens convida a contemplar el Déu que se'ns ha revelat per mitjà de Jesús, vuit dies després de celebrar la vinguda de l'Esperit. En aquesta festa de la Santíssima Trinitat, l'Església ens proposa un fragment del discurs de comiat de Jesús, durant el temps pasqual ja n'havíem trobat d'altres trossos en els que Jesús promet diverses vegades, als seus deixebles, que vindrà l'Esperit Sant sobre ells. El text escollit per aquesta Solemnitat, però, ens mostra la relació profunda entre el Pare i el Fill i l'Esperit Sant.

La festa d'avui ens convida a penetrar

en el misteri de la comunitat d'Amor que constitueixen el Pare juntament amb Fill i l'Esperit Sant, celebrar la solemnitat de la Santíssima Trinitat és gaudir de la gratuïtat d'estimar i lloar Déu, aquell que ens estima gratuïtament, avui celebrem allò que confessam en el credo.

Creure en un Déu Pare és saber-se acollit. Déu m'accepta com sóc. Només vol la meva felicitat eterna. Puc viure amb confiança i sense por. Déu és el meu Pare. Mai seré un estrany per a Déu, sinó un fill.

Creure en un Déu Fill és saber-se acompanyat. No estem sols davant Déu, perduts i desorientats, sense saber com situar-nos davant el seu misteri. El Fill de

Déu fet home ens ensenya a viure acollint i difonent l'amor del Pare. Arrelats en ell no coneixerem l'experiència destructora de la solitud.

Creure en Déu Esperit Sant és saber-se habitat per l'amor. No estem buits, indefensos davant el nostre propi egoisme. Ens habita el dinamisme de l'amor. L'Esperit ens manté en comunió amb el Pare i amb el Fill. Ell ens consola, ens renova i manté viu en noltros el desig de Déu regnant en un món més humà i just.

Celebrar la festa de la Trinitat, ens ha d'ajudar a viure i morir «en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant».

la veu dels joves

Jóvenes y política

Secretariat Diocesà de Joventut

El comú de los jóvenes del siglo XXI muestra escaso interés en los asuntos políticos. La apatía o la desconfianza hacia lo público propician un retraimiento a lo privado; prevalecen un individualismo que raya con la soledad y un escaso contacto personal con los otros, aunque la conexión cibernética cree la ilusión de comunicarse al instante con miles de personas.

La situación global es de desencanto con la democracia y de decepción, causando así

una desilusión para con el futuro. Además, la crisis económica y social ha producido un estado de insatisfacción, inseguridad, ira, que en muchos ciudadanos se traducen en apuestas por soluciones rupturistas y revolucionarias.

Los jóvenes ya no se identifican con las políticas e ideologías tradicionales, ni con las nuevas instituciones que se llaman a sí mismas "democráticas". En general, la participación política de los jóvenes ha disminuido o ha cogido orientaciones erróneas.

Frente a tal panorama, el reto para las democracias es comprender los nuevos patrones de comportamiento de los jóvenes y hallar la manera de conectar las instituciones políticas con las prácticas y sensibilidades de las nuevas generaciones. La pregunta que deberíamos plantearnos es la de saber si son los jóvenes que abandonan los espacios políticos o si son las instituciones políticas las que desdeñan de ellos.

Jean Marie Nguele

miscel·lània menorquina

El 31 d'agost de 1632 altercaren de paraula davant el Magnífic Joan Al·lés, Batlle de la pobla del Mercadal i castell de Santa Agata, el Doctor Antoni Carbonell, prevere, Rector del Mercadal d'una part i de l'altre Martí Fàbregues, arrendador de la possessió de Arcoig, i Benet Triay "dient y demenant lo dit senyor rector que seguint orde de don Baltazar de Borja Bisbe de Mallorca donada en la darrera visita que ha feta en Menorca que lo rector del Mercadal sindichs y obres de dita isglesia demanassen caritat entre los habitados de la dita pobla del Mercadal per engrandir la dita isglesia per quant aquella es petita y no y cab la gent tota y axi no trobant caritats los

Església des Mercadal

sobre dits fessen un tall (=impost proporcional sobre la propietat), lo qual han fet y casi tots los de la dita vila y terme han pagat y havent consignat 3 lliures que an cabut a pagar an el dit fabregues y 5 lliures a dit triay aquells han fetes rahons ells diran perque y per dit fabregues y dit triay pallant per ells mestre Joan Moll en se presentia fonch dit que no entenen ells haver de pagar ninguna cosa perque may fonch demenada caritat ninguna per dita isglesia y mes que nols pot haver comprès los dits senyors Rector Sindichs y obres de dita isglesia per quant lo que ells han fet no esta en se forme per quant lo dit tall que ells han fet se havia de fer per los senyors Sinfichs y conselles de la Universitat del

Mercadal y aleshores esteria en se forme com ses fet en Ciutadella per tant se magnificencie sie servit donar callament a dit senyor Rector". El Batlle "interloquint proveex que los dits fabregues y triay paguen lo quels toca puis tots los demes habitants de la vila y terme han pagat majorment que lo tall que ses fet ses fet ab orde de mon senyor Illustrissim Bisbe de Mallorca". El mateix dia els dits Fàbregues i Triay apel·laren davant el Governador aquesta sentència i mestre Joan Moll "per bona amor que te an els dits fabregues y triay se institueix fianza per la dita appellatio". Sabem d'un altre contribuent d'aquest tall per engrandir l'església: Joan Cavaller de Biniserralet, va ser satat en 3 lliures.

Florenci Sastre

LECTURES DE LA
MISSA DIÀRIA
Salms de la
3ª Setmana:

Dg. 16, Santíssima Trinitat (S): Pr 8, 22-31 / Sal 8 / Rm 5, 1-5 / Jo 16, 12-15.

DI. 17, Fèria: 2C 6, 1-10 / Sal 97 / Mt 5, 38-42.

Dt. 18, 300 ANIVERSARI DE LA DEDICACIÓ DE LA CATEDRAL DE MENORCA (A Ciutadella: solemnitat; a la resta de la Diòcesi: festa) 2C 8, 1-9 / Sal 145 / Mt 5, 43-48.

Dc. 19, Fèria: 2C 9, 6-11 / Sal 111 / Mt 6, 1-6. 16-18.

Dj. 20, Fèria: 2C 11, 1-11 / Sal 110 / Mt 6, 7-15.

Dv. 21, Sant Lluís Gonzaga, religiós (MO): 2C 11, 18. 21b-30 / Sal 33 / Mt 6, 19-23.

Ds. 22, Fèria: 2C 12, 1-10 / Sal 33 / Mt 6, 24-34.

Dg. 23, Santíssim Cos i Sang de Crist (S): Gn 14, 18-20 / Sal 109 / Lc 9, 11b-17.

El 80% de la contribució econòmica de
l'Església per a fins socials

La major part dels recursos econòmics que mou l'Església Catòlica a Espanya a través de diòcesis, parròquies i Càritas repercuteixen en sanitat, serveis socials, educació i conservació i manteniment del patrimoni. L'informe d'Avaluació de l'impacte socioeconòmic de l'Església Catòlica a Espanya, presentant per la Conferència Episcopal mostra com el 80 per cent de la contribució econòmic de l'Església es dedica a aquestes finalitats socials. El valor que genera la seva activitat assistencial representa 2,5 vegades els fons rebuts mitjançant l'assignació tributària. De fet, l'impacte total derivat de l'activitat de l'Església a través de les seves tasques i l'obra social genera a la societat 1.386 milions d'euros, una xifra cinc vegades més alta del rep a través de l'assignació tributària. Els recursos econòmics que rep l'Església a través de la declaració de la renda representen el 24 per cent dels seus ingressos, mentre que la major part dels recursos provenen de les aportacions voluntàries dels fidels, un 36 per cent, i els ingressos corresponents a

patrimoni es queden en un 12 per cent.

L'estudi avalua l'impacte de la presència de l'Església Diocesana en l'activitat social i econòmica de l'entorn i ha estat realitzat per la consultora internacional EY per encàrrec de la vicesecretaria d'Assumptes Econòmics de la Conferència Episcopal Espanyola.

Els Escoltes recullen 600 kg de fems del litoral

Els agrupaments Escolta van endur-se més de mitja tona de plàstics, cordes i bòtils de les platges de Menorca en les jornades "Clean Up the Med" 19, a finals de maig. Els membres del moviment "scout" menorquí van dedicar els dies 25 i 26 de maig i el 2 de juny a netejar diverses cales repartides arreu de l'illa.

La primera jornada la va iniciar l'agrupament escolta (AE) Tramuntana, el dissabte 25 fosquet, amb una recollida de plàstics a la platja des Sivinar. El diumenge es repartiren en grups i mentre uns recollien i apilaven llenya els altres buidaven les dunes i la platja

de Mongofre de plàstics. A més d'un gran nombre de bòtils, van trobar caixes de fruita i, fins i tot, un tros de caiac. Com els va sobrar temps, varen fer una estona, sedàs en mà, triant l'arena per trobar microplàstics.

Aquell mateix diumenge unes vint persones de l'AE de Santa Eulàlia netejava la zona de Cala Caldes i ja el dia 2 de juny, una seixantena de persones van passar per Cala Mica amb l'AE Sant Bartomeu i van aprofitar per netejar també la zona d'acampada.

En total, els Escoltes de Menorca van treure 600 kg de fems, una xifra prou alta tenint en

compte que dues de les jornades, a La Vall i el Pilar, van haver-se de suspendre per mal temps.

La Diòcesi reforçarà les accions per acollir i escoltar joves i famílies

L'Església de Menorca prestarà més atenció als joves i a les famílies. En la Trobada Diocesana del 8 de juny, que va reunir més de 100 persones, el Bisbe Francesc va anunciar diverses accions pel programa del curs vinent i que, seguint amb el Pla Pastoral, tenen com a finalitat ser una església oberta, en especial a aquests col·lectius.

Pel que fa als joves, el pròxim curs s'anima a les parròquies a organitzar activitats per obrir-se als que no formen part dels grups juvenils de l'Església i a reforçar els grups amb iniciatives d'evangelització. Amb les famílies, es reforçarà la cura dels equips de

matrimonis ja existents i es fomentarà la creació de nous equips. Les activitats relacionades amb la catequesi en família també prendran importància, amb l'organització

de trobades i formació per als pares dels fillets de catequesi i dels clubs parroquials. Igualment, en el curs 2019-2020 no es deixa de banda l'acollida. També es farà incís en accions com la millora de l'acollida de les persones que no van habitualment a les parròquies, a mantenir els temples oberts i a treballar per a orientar en la iniciació cristiana.

Entre els actes extraordinaris anunciats pel pròxim curs destaquen també la celebració, amb tota l'Església, del mes missioner extraordinari i la conclusió de la fase diocesana del Congrés de Laics, a més de la participació en el congrés nacional.

Lectures per aprofundir en els 300 anys de la Consagració de La Catedral

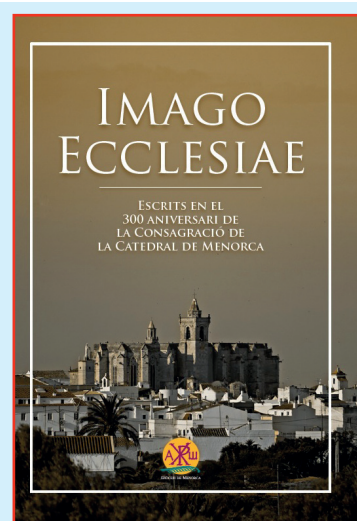
L'església de Santa Maria de Ciutadella compleix tres segles com a Catedral de Menorca el 18 de juny i, a més de diversos actes per a celebrar la consagració del temple com a epicentre de la Diòcesi, s'han editat dues publicacions per a celebrar-ho.

"Imago Ecclesiae. Escrits en el 300 aniversari de la consagració de la Catedral de Menorca" ofereix

articles d'autors com Gabriel Julià i Mn. Josep Manguán o d'historiadors com Miquel Àngel Casanovas o Mn. Florenci Sastre, que apropen el lector a la Catedral de Menorca des de diverses perspectives: teològiques, litúrgiques, històriques i artístiques.

Aquesta publicació és una de les novetats editorials que aprofiten l'aniversari per a descobrir la història i la riquesa de simbolismes

que posseeix la nostra Catedral. Però no és l'única. Amb motiu de la celebració la Diòcesi publica també la Carta Pastoral del sr. Bisbe Mons. Francesc Conesa. Sota el títol "El significado de la Catedral. Guía Espiritual de la Catedral de Menorca" el pastor de l'Església de Menorca ens acompanya en un passeig per la Catedral, llar i símbol de l'Església Diocesana.

agenda

Santíssima Trinitat
Jornada Pro Orantibus.
Diumenge 16 de juny.

3r centenari de la
Dedicació de la
Catedral de Menorca
Llibre commemoratiu:
Presentació de "**Imago**

Ecclesiae. Escrits en el 300
aniversari de la consagra-
ció de la Catedral de
Menorca". Dijous 13 de juny a les 20 h a l'Espai Bisbe Vila, a Cal Bisbe.

Missa solemne: Dimarts 18 de juny, a les 20 h a la Catedral de Menorca.

Recés de preveres
Dimecres 19 de juny al Santuari de la Mare de Déu del Toro.

Corpus Christi
A Maó: Eucaristia presidida pel Bisbe Francesc seguida de processó amb el Santíssim

fins el Carme. Dissabte 22 de juny a les 19.30 h a l'església de Santa Maria.

Al Toro: Adoració eucarística i càntics. Organitzen les Hijas de la Sagrada Família. Diumenge 23 de juny, de 16.30 a 18 h al Santuari de la Mare de Déu del Toro.